

liberalno stranko. Videti hočemo, kdo bo močnejši. Tisti učitelji, ki so se doslej izogibali vsakega dela za narodno stranko in celo posedali po farovžih, so dobili s tem dopisom »Slovenskega Gospodarja«, čigar glavni urednik je dr. Korošec, zasluženost zahvalo.

—š— Šolsko nadzorstvo. Po slov. časopisu so krožile zadnji čas tožbe, češ da je neopravičeno, da se je inšpektorat za spodnještajerske izvenmestne nemške ljudske šole razdelil, ker ima ta delitev baje edini namen, Spodnji Štajer hitreje ponemčiti, kar je po poročilu »Učit. Tov.« nemško konjiško učiteljsko društvo brez ovinkov javno priznalo. Spodnještajersko slov. učiteljsko je popolnoma istega mnenja, in to tembolj, ker so nekateri slov. nadzorovalni okrajji vsaj dvakrat večji (po številu razredov namreč), a ni nihče niti z mezinem gani, da bi se n. pr. reveža Heriča ob priliki imenovanja novi šol. nadzornikov razbremenilo z razdelitvijo njegovega nadzorovalnega okoliša (tudi ostali okoliši so potrebni delitve), dasi se je javnost na te nezdružive razmere v spodnještajerskem šolstvu dovolj jasno opozorila, in sicer pravočasno in s podrobno statistiko v 11. številki predlanskega »Učit. Tov.« Po toči zvoniti je prepozno, gospodje! Naši poslanci rajši obstruirajo in puste, da gre Nemcem pšenica v klasje, namesto da bi na kaj pametnega mislili. Niti migljaja s kolom ne razumejo! Žalostno!

—š— Mohorjeva družba — kako ceni učiteljsvo. V letošnjem Mohorjevem koledarju so Mohorjani fare Polensak v ptujski dekaniji razvrščeni tako-le: Podplatnik Jože, župnik; Šamperl Mha, Cvetko Fr., cerkv. ključarja; Kolarič Anton, mežnar; Kovačec Alojz, organist; Kukovič Anton, nadučitelj itd. Komentarija menda ni treba!

—š— Vzajemnost pa taka! Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., enem najbolj klerikalnem gnezdu te lepe spodnještajerske pokrajine, stanuje neki vpokojeni — a še ne prestari — župnik v šoli (pa menda ne iz ljubezni do nadučitelja), dasi imajo v farovžu dovolj prostora za najmanj pet fajmoštrov. Zakaj pa ne vlada povsod taka vzorna vzajemnost med učiteljsvom in duhovniki, gospa Farkaševa, kaj?!

—š— Začetek ravnopravnosti. Naš sl. deželni šolski svet je prišel ob letošnjem novem letu do spoznanja, da žive na Štajerskem tudi Slovenci. Ko je slov. učiteljsvo pred dvema letoma zahtevalo za uradne konference slov. poslovni jezik, še tega ni vedel; takrat je rekel, da naj ostane le vse pri starem, torej pri nemškem poslovnem jeziku. V začetku tega leta pa je vendar začel izdajati poleg nemškega Verordnungsblatta tudi Naredbeni list. Seveda slov. učiteljsvo na tega novorojenčka ne sme biti preveč ponosno — posnemati ga že celo ne sme — zakaj v 1. številki tega po dež. šol. svetu samem urejevanega lista se nahaja nič manj nego 142 pravopisnih, slovniških, jezikovnih in tiskovnih napak. Cenijo pa zdaj v Gradcu slov. jezik bolj kot nemški, zakaj slov. naredbenik stane 7 kron nemški pa le 5 K na leto! Napredujemo torej vidno! Tudi Štajercem se bodo torej vremena zjasnila!

—š— Nova slovenska deklška šola v Celju. Stavba nove slovenske deklške šole se bo sedaj pričela. Zidali jo bodo na Gologrančevem prostoru v Gaberju tik Celja. Zidalo se bo dvonadstropno poslopje s 13 šolskimi sobami. Deset jih bo za osemrazredno deklško šolo, tri pa za paralelke za okoliško deško šolo. Stroški so proračunani na 150.000 kron, Gaberje bo s tem veliko pridobilo.

Tržaške vesti.

—t— Draginjsko doklado je dovolil tržaški mestni svet v svoji seji dne 22. januarja tržaškemu učiteljsvu. Doklada se bo delila pod istimi pogoji in v isti odmeri kakor lansko leto.

—t— Tržaška podružnica »Legge Nazionale«. Najvišjo svojo institucijo imenuje Italijani »Lego Nazionale«. Priznati se jim mora, da kar gorijo za »Lego«. Razne poletne in zimske, pomladne in jesenske prireditve »Legi« v korist donajajo velikanske dogodke. So italijanski kraji, ki kar tekmujejo med seboj, kdo bo dal več za »Lego«. Umevno, da se v Trstu vsako leto nabere mnogo denarja za »Lego«. Na občnem zboru tržaške podružnice, ki se je vršil v nedeljo, se je konstatiralo, da nabere Trst za »Lego« na leto okoli 200.000 kron. Od tega zneska porabijo za Trst in okolično 50.000 kron, 150.000 kron pa izroče centrali. Slovenski so občni zbori »Legi«; kake navdušene govore je slišati na občnih zborih, ognjevitve besede padajo na rodovitna tla. Tako je bilo tudi v nedeljo v Trstu na občnem zboru Tržaške podružnice. Govorili so dr. Vidacovich, neizogibni Riccardo Pitteri, dr. Cofler, in navdušenja za »Lego« je odmevala dvorana. — Blagajnik Conighi je povedal, da je bilo dohodkov 203.745 K 81 v, stroškov 52.978 K 53 v;

torej ostane centrali 150.767 K 28 v. — Požrtvovalnost za »Lego« med Italijani je velika. Vsi žrtvujejo za »Lego« v vseh svojih slojih imajo Italijani darovalce in darovalke za »Lego«. Vidacovich ni omenil le onih, ki so žrtvovali večje vsote za »Lego«, marveč je povedal, da je tudi uboga šivilja Teresina Sterni zapustila od truda svojih rok 50 K za »Lego«, in Vidacovich je rekel, da je ta vsota zaklad, ker vsebuje prihranek iz življenja polnega dela in muke. . . . Nato pa je vzkliknil: Guai a fermarci! Gorje, ako se ustavi to delo. . . . Kakor je izgubljen, kdor se odpočije v belih puščavah planinskih in zadremlje, tako more nam prestanek, morda kratek, odnesti sadove dela mnogih let. Naprej torej za »Lego«, naprej za idejo domovine. . . . Tako je govoril Vidacovich. Iz njegovega govora je razvidno, kako navdušeni so Italijani za svojo »Lego«, kako jo hočejo ohraniti, da jim donaja dotoka v njihove vrste. . . . gorje pa, ako se ustavi to delo! Ako se ustavi raznarodovanje Slovencev in Hrvatov v primorskih deželah, ako ne bo več dotoka iz teh v italijanske vrste, potem so podobni Italijani utrujencu v planinskem snegu, ki je zadremal in zaspal za večno. . . .

—t— Boj za slovensko šolstvo v Trstu. Na zadnji občinski seji se je trudil znani Mrak dokazovati zopet, da v Trstu ni Slovencev. Smešen mož! Dr. Wilfan je stavil predlog za načrt za osnivanje slovenske ljudske šole v Trstu. Puecher pa, naj tržaška občina prevzame C. M. šoli pri Sv. Jakobu in v Vodovodni ulici. Oba predloga sta seveda — padla.

Koroške vesti.

—k— Moderna pedagogika na Koroškem. Razentega, da sedanja šola muči na pretiran način slovensko šolsko mladino, se vedejo učitelji proti otrokom ne samo neljubeznivo, temveč naravnost sovražno. Na utrakvističnih šolah je predpisan ravno tisti učni smoter kakor na enojezičnih nemških, vendar pa morajo slovenski otroci obvladovati vse predmete v nemškem jeziku. V istem času, ko si prisvajajo nemški otroci samo učno snov, si morajo slovenski otroci osvajati tudi še tuji jezik. In gorje, ako ne zadovoljujejo zahtevam! Da postavljajo otroka izven klopi in ga devlejo klečati — to so malenkosti. Da ga postavljajo v mrazu pred sobna vrata in puščajo tam po ure, to se dogaja mnogokrat. Učitelj niti ne misli nato, da škoduje učenču ne samo fizično, ampak da mu krati tudi pouk. Slišal sem, da dajejo mlade učne osebe učence klečati z golimi koleno na pesek, ki ga posujejo po tleh, in pa na trioglati polena! Neka učiteljica je dala stat dečka »Habt acht« in mu dala meter v kvišku vzdignjene roke, tako da je izgledal revež, kakor bi bil na križ razpet. — Ako je nas kdo v hudi vročini zaspal v šoli, mu je dal učitelj kvečjemu malo »pošno-fat«, da je kihnil; zdaj pa pomaka učiteljica zaspancu glavo v skledo mrzle vode, da se popolnoma zdrami. To diši silno po srednjeveški vzgoji, in moderna pedagogika ima zaslug, da uvaja tako — kulturo na Koroškem. In to imenujejo Nemci — Fortschritt!

Splošni vestnik.

Podpora ljubljanskemu učiteljsvu. Kakor znano, je občinski svet ljubljanski v podporo učiteljsvu 6000 kron privolil. Kranjski deželni odbor je na pritožbo klerikalnih protestantov Kregarja in Štefeta ta sklep razveljavil. Občinski svet je pa v sinočni seji sklenil, da se zoper sklep deželnega odbora pritoži na upravno sodišče. Tako bo naposled učiteljsvo proti volji deželnega odbora dobilo podporo.

Volitev članov v c. kr. deželni šolski svet. Občinski svet ljubljanski je izvolil svojim zastopnikom v c. kr. deželni šolski svet g. prof. Jos. Reisnerja in namestnikom pa tov. učitelja Engelberta Gangla. Kedar bodo na dnevnem redu važnejša ljudskošolska vprašanja in imenovanja, bo zahajal k sejam tov. E. Gangl, sicer pa g. prof. Reisner. Vse svoje želje in pritožbe naj pošilja ljudskošolsko učiteljsvo naravnost tov. Ganglu v Idrijo.

Učiteljski gospodarski program. P. n. učiteljice in učitelje prosimo, da kupujejo svoje oblačilne potrebščine pri tvrdkah Fran Ksav. Souvan in Gričar & Mejač v Ljubljani, ker obe tvrdki podpirata od izkupička učiteljski konvikt.

Slovenska šolska Matica. »Letopis« za l. 1912 se je začel staviti; prihodnji teden se bo stavil imenik članov. P. n. gg. poverjenike, ki še niso poslali imenika in letnine (glej zadnjo številko Učit. Tovariša!) prosimo, da to store v enem tednu, ker sicer ne bo mogoče natisniti imenika dotičnega okraja. — Kdor želi postati

še član za l. 1912, blagovoli poslati 4 K naravnost Slovenski šolski Matici v Ljubljano.

Agitirajte za svoje glasilo!
Pridobivajte mu novih naročnikov!

Listnica uredništva.

Iz srednješolskih krogov: Poslano smo prejeli in porabimo prihodnjic. Hvala!

Alojzij Luznik

Dornberg pri Gorici, Primorsko.

Slike, pohištvo, glasovirji, harmoniji, šolske in društvene zastave. Kdor želi cenik za pohištvo, naj blagovoli naznaniti, rabi li opravo za spalnico, obednico, katere komade itd. Vsi izdelki najsolidnejši. Cene zmerne. Plaćevanje po dogovoru.

Slovensko Abecedo

za ženska ročna dela
(il. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad
priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani,
Krojaška ulica 8./II.

Kjigoveznica

Iv. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljsvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tržaška ulica števil. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetiške šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

— poleg »Figovca« —

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poskuse.

Prevzema vsakovrstna stek arska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

Tovarna šolskih zvezkov M. Grubbauerja sinovi

Line ob Donavi

priporoča slav. učiteljsvu svoje izvrstne izdelke, posebno zvezke in risanke za ljudske šole. — Zvezki se dobivajo v vseh trgovinah papirnatih stroke v mestu in na deželi.

Solidno delo!

Postrežba točna!

Dober papir!

Zastopstvo za Kranjsko: Jos. Hočevar, Ljubljana, Dunajska cesta števil. 63.

Znamenje

pravega Franckovega dodatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!

Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

R. Z. Z. O. Z.

Frančiškanska ulica št. 8

priporoča

vsakovrstne tiskovine za
knjigovodstvo

za biblioteke, meščanske, obrtne in trgovske šole.
V Ceniki zastonj in poštnine prosto. V